

<p>Nazwa projektu Projekt uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018 - 2030</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Prof. Piotr Gliński, Wiceprezes Rady Ministrów/</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Sekretarz Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego Wojciech Kaczmarczyk / Tomasz Moliński, Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM e-mail: Tomasz.Moliński@kprm.gov.pl tel. 22 694 6866</p>	<p>Data sporządzenia: 06.02.2023</p> <p>Źródło: Art. 23 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 15 września 2017 r o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2022 r. poz. 393 i 830)</p> <p>Nr w wykazie prac ID 359</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1) Doświadczenie zdobyte przez zespół programu w NIW-CRSO w czasie jego realizacji w latach 2018 – 2022, prowadzona ewaluacja działań, współpraca z partnerami programu i wolontariuszami wskazują, iż zawarty w programie wymóg 16 godzin wolontariatu w miesiącu dla pełnoletniego wolontariusza stanowił zbyt duże obciążenie czasowe i był praktycznie nie do spełnienia. Ponadto spełnienie tego wymogu utrudniała ograniczona liczba ofert wolontariatu ze strony organizacji i instytucji oraz fakt, iż realizacja ofert nie wymagała tak dużego nakładu czasu. Beneficjenci programu ograniczają liczbę zadań i ofert prac dla wolontariuszy, kreują nowe formy wolontariatu systematycznego o intensywności niższej niż zakładana w programie.

2) Obowiązująca struktura budżetu programu, przypisanie w nim stałych kwot do poszczególnych grup uczestników programu (wolontariusze, koordynatorzy, otoczenie, organizatorzy) sprawia, że trudne jest wydatkowanie budżetu na realne potrzeby i działania adresowane do ww. grup. Zmieniające się potrzeby środowisk lokalnych (szczególnie w związku z potencjalnymi ograniczeniami funkcjonowania lub wymogiem jego przeorientowania) wymagają elastycznego zarządzania budżetem. Obecna struktura budżetu nie pozwala na dokonywanie w niej zmian, ogranicza tym samym możliwość podejmowania działań, które wynikają z aktualnych potrzeb zgłaszanych przez uczestników Programu. Obniża to jego atrakcyjność i zniechęca część potencjalnych uczestników do przystąpienia do Korpusu.

„Raport o obojętnieniu” (Stowarzyszenie „Wiosna” - realizator programu Szlachetna Paczka, Kraków 2021) wskazuje na spadek zaangażowania obywateli w wolontariat w Polsce w roku 2020 o 30%. Organizacje pozarządowe i inne podmioty korzystające z pomocy wolontariuszy ograniczyły swoją aktywność. Wśród nich w 36% organizacji zmniejszyły się zespoły wolontariuszy, a 41% organizacji zawiesiło działalność jaką prowadziło przed pandemią uniemożliwiając wykonywanie pracy przez wolontariuszy.

Według danych za rok 2021 „61% organizacji angażuje wolontariuszy, w tym 41% robi to w sposób regularny, a 20% w sposób akcyjny. „Po raz pierwszy od ponad dekady obserwujemy spadek odsetka organizacji, które do swoich działań angażują wolontariuszki i wolontariuszy. W 2021 roku takich organizacji było 61% – tyle samo co w 2015 roku. Spadek obserwujemy też w przeciętnej liczbie osób, które organizacja angażuje na zasadach wolontariatu. W 2021 roku organizacja współpracowała przeciętnie z 5 wolontariuszkami i wolontariuszami, podczas gdy w 2015 roku takich osób było dwukrotnie więcej”.

<https://publicystyka.ngo.pl/nawosc-raport-kondycja-organizacji-pozarządowych-2021-zaangażowane-mimo-przeciwnosci#&gid=1&pid=1>, s. 48.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Proponowane w projekcie zmiany obejmują:

1. Korektę głównego celu programu i uczynienie nim wzmocnienia wolontariatu systematycznego, a nie wolontariatu długoterminowego jak dotychczas.
2. Modyfikację dotyczącą liczby godzin wolontariatu koniecznych do wypracowywania w miesiącu przez osoby zaangażowane.
3. Zmianę wartości i zakresu wskaźników Programu, które odpowiadać będą nowym celom oraz nowym proponowanym działaniom.
4. Zmianę w strukturze budżetu programu i jego podział na dwie kategorie: środki na realizację działań przez partnerów programu i beneficjentów przekazywane w formie dotacji oraz pomoc techniczną.
5. Realizację nowych działań związanych ze wzmocnieniem koordynacji wolontariatu (ścieżka wsparcia dla koordynatorów wolontariatu - Wzmocnienie zarządzania wolontariatem w NGO) oraz promocją działań w ramach Korpusu Solidarności dzięki uzupełnieniu budżetu w latach 2023-2030.
6. Rezygnację z realizacji działania pod nazwą Rok wolontariatu kompetencji w związku z brakiem środków na finansowanie tego działania pochodzących ze źródeł europejskich.
7. Uzupełnienie zapisanych w programie działań o nowe formy ich realizacji np. edukację online, inne autorskie formy edukacji (wyjazdy edukacyjne, grywalizacja) prowadzone przez Partnerów Programu. Wzmocnienie kompetencji i rozwój umiejętności w zakresie organizacji i zarządzania wolontariatem wśród koordynatorów wolontariatu. Działania realizowane będą w ramach nowej ścieżki działań „Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO”.

W wyniku podjętej interwencji:

1. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania Korpusu Solidarności zostanie urealniona i wyniesie 33 600 osób.
2. Koordynatorzy wolontariatu, w liczbie 700 osób, podniosą swoje kompetencje w zakresie organizacji i zarządzania wolontariatem korzystając z wprowadzonej nowej ścieżki działań „Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO”.
3. Nastąpi wzrost zainteresowania współpracą z wolontariuszami wśród organizacji pozarządowych i instytucji publicznych w tym zwiększenie dostępności i różnorodności ofert pracy dla wolontariuszy. Liczba organizacji współpracujących z wolontariuszami w sposób systematyczny wyniesie 6 300.
4. Systematyczna, ale mniej intensywna w ramach jednego wolontariatu aktywność wolontariuszy, odpowiadać będzie nowym formom wolontariatu np. rozmowy telefoniczne z osobami izolowanymi, większe zaangażowanie w pomoc sąsiedzką, e-wolontariat, wsparcie seniorów niekorzystających z instytucjonalnej pomocy społecznej, ale oczekujących pomocy w czynnościach dnia codziennego i kontaktów społecznych.
5. Zmiana w strukturze budżetu pozwoli na elastyczne zarządzanie nim, dostosowywanie wydatków do bieżących potrzeb środowiska wolontariackiego. Partnerom programu umożliwi na racjonalne dysponowanie środkami z dotacji i planowanie ich wydatkowania na działania właściwe dla potrzeb i oczekiwań uczestników programu w środowisku lokalnym.
6. Uaktualniony zostanie zakres przedmiotowy programu i obowiązujące działania.
7. Wzbogacony zostanie wachlarz przewidzianych do realizacji zadań np. o nowe formy edukacyjne (webinaria), uatrakcyjniona zostanie ich forma i dostosowana do oczekiwań uczestników programu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Badania dotyczące zaangażowania w wolontariat w krajach o ugruntowanej kulturze, i tradycji działań wolontariackich (m.in. USA, Kanada, Wielka Brytania) wskazują znacznie mniejsze niż zakładane w programie Korpus Solidarności zaangażowanie godzinowe w działania ochotnicze.

Autorzy raportu ONZ stwierdzają, że pandemia COVID-19 mogła wpłynąć na udział osób w wolontariacie w roku 2020 i 2021. Ścisłe zamknięcie i inne środki ograniczające wdrożone na całym świecie, wpłynęły prawdopodobnie na wartości globalnych szacunków dotyczących wolontariatu. Uzasadnione jest założenie, że ograniczenia związane z COVID-19 uniemożliwiły wielu osobom zaangażowanie w wolontariat stacjonarny. Jednocześnie wiele osób prawdopodobnie przeszło na wolontariat online. Dodatkowo, nagły wzrost liczby osób potrzebujących pomocy z powodu pandemii mógł wygenerować dodatkowe możliwości wolontariatu (*United Nations Volunteers (UNV) programme (2021). 2022 State of the World's Volunteerism Report. Building equal and inclusive societies. Bonn*).

Raport opracowany na zlecenie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego wskazuje z kolei na znaczące zróżnicowanie wolontariatu (np. pod względem formy i poziomu konkretnych działań) w państwach członkowskich UE. Najważniejszym wnioskiem z badania jest to, że w całej Europie powstaje nowa infrastruktura wolontariatu oparta na dwóch elementach: zaangażowaniu osób trzecich oraz spontanicznym wolontariacie. Pierwszy komponent odnosi się do firm (wolontariat korporacyjny), instytucji edukacyjnych (*service learning, community service*), rządu (*welfare volunteering*) lub specyficznych pośredników (centra wolontariatu). Modele „trzeciej strony” zawsze obejmują dwie organizacje - nadawcę i odbiorcę - które wspólnie oferują możliwości i kierują wolontariuszami. Nadawca pomaga szukać możliwości działania, podczas gdy odbiorca oferuje wolontariuszy. Drugi element nowej infrastruktury wolontariatu to wolontariat spontaniczny. Zwykle wiąże się z kryzysami (np. trzęsieniami ziemi, przybyciem uchodźców czy ostatnio pandemią COVID-19). Przykłady spontanicznego wolontariatu można zaobserwować w całej Europie. Największym wyzwaniem związanym z napędzonym kryzysem spontanicznym wolontariatem jest ilość czasu, jaką ludzie mogą poświęcić na wolontariat oraz podtrzymanie aktywności wolontariackiej

(*European Economic and Social Committee (2022). New trends in the development of volunteering in the European Union*).

Ostatnie z przeprowadzonych kompleksowych badań dotyczące wolontariatu w USA „Volunteering in the United States - 2015” (*Bureau of Labor Statistics, U.S Department of Labor 2016*) ukazują, że mediana liczby godzin zaangażowania jednego wolontariusza w Stanach Zjednoczonych w okresie wrzesień 2015 – wrzesień 2016, wynosiła 52 godziny co odpowiada 4,3 godz. wolontariatu miesięcznie.

Według *Canadian Index of Wellbeing (University of Waterloo, Waterloo, Ontario, Canada 2015)* w Kanadzie w latach 1994 - 2014 w działania wolontariackie na rzecz organizacji kulturalnych i sportowych (ww. środowiska to najczęściej wybierany wolontariat ze względu na najmniejsze obciążenie emocjonalne ochotników) mediana liczby godzin jaką pracował wolontariusz w miesiącu wynosiła 3,3 godz. W analizowanym okresie zanotowano spadek zaangażowania w wolontariat z 47 godz. rocznie w roku 1994 do 37 godz. rocznie w roku 2014. Brytyjski raport *Time well spent – a national survey on volunteering experience (The National Council for Voluntary Organisations, 2019)* wskazuje, że mediana liczby godzin poświęconych przez wolontariusza na rzecz organizacji i instytucji wynosi 8,5 godz. w miesiącu.

Ze względu na pandemię, wynikającą z niej izolację społeczną, obawy wolontariuszy o własne bezpieczeństwo i ograniczanie działalności NGO, zaangażowanie wolontariackie w większości krajów notuje tendencję spadkową.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego	1 osoba	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Bez zmian. Nadzorowanie realizacji Programu.
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dysponent części 16 budżetu państwa)	1 osoba	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów	Bez zmian. Przekazywanie dotacji do NIW-CRSO.
Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	1 instytucja	Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	Zwiększenie efektywności działań NIW-CRSO jako Instytucji Zarządzającej programem.
Członkowie Komitetu Sterującego-Monitorującego	10 osób	Założenia projektu	Zwiększenie efektywności wdrażania Programu.
Wolontariusze	33 600 osób	Założenia projektu	1. Zwiększenie liczby wolontariuszy, którzy w sposób systematyczny i długoterminowy angażują się w działania obywatelskie.
Koordynatorzy	700 osób	Założenia projektu	1. Wzrost skuteczności

wolontariatu			działania koordynatorów wolontariatu w organizacjach współpracujących z wolontariuszami.
Organizatorzy wolontariatu	6 300 organizacji	Założenia projektu	1. Rozwój różnorodnych form wolontariatu i dostępności ofert wolontariackich w SOW charakteryzujących się wysoką, jakością prowadzonych działań, oferowanych obywatelom przez organizacje pozarządowe i instytucje publiczne.
Partnerzy Programu	150 podmiotów	Założenia projektu	Wzrost zaangażowania w wolontariat i wspieranie działań wolontariackich.
Otoczenie - opinia publiczna, środowiska lokalne	10% wzrost zaangażowania w wolontariat	Założenia projektu	1. Pozytywna zmiana postrzegania wolontariatu i wzrost świadomości otoczenia w zakresie zasad organizowania wolontariatu i włączania się obywateli w działania ochotnicze. 2. Wzrost zaangażowania w wolontariat i wspieranie działań wolontariackich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proponowane w programie zmiany są efektem analizy dotychczasowych działań w okresie: październik 2018 - wrzesień 2022, rozmów z partnerami programu (16 regionalnych oraz 21 lokalnych partnerów na terenie kraju), wniosków zgłaszanych przez uczestników programu (wolontariuszy, koordynatorów wolontariatu, organizatorów, otoczenia wolontariatu), ewaluacji programu w latach 2018-2021.

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym, tak aby organizacje pozarządowe oraz podmioty, korzystające z pomocy wolontariuszy, mogły zapoznać się z planowanymi zmianami w programie. Ponadto projekt zostanie skierowany do Regionalnych i Lokalnych Partnerów Korpusu Solidarności, współpracujących przy realizacji programu oraz do organizacji zajmujących się zarządzaniem wolontariatem, takich jak Centra Wolontariatu, Caritas Polska czy podmioty realizujące Europejski Korpus Solidarności, organizacje skupione w Ogólnopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu oraz organizacje, które realizują wolontariat długoterminowy (łącznie 37 organizacji).

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem (odpowiednio w trybie art. 35 ust. 4 oraz art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), a także zostanie opublikowany na stronie internetowej Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Wyniki 21- dniowych konsultacji zostaną omówione w raporcie z konsultacji i dołączone do niniejszej Oceny Skutków Regulacji po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	15	23	28	28	28	28	28	28	28	0	0	0	206
budżet państwa	15	23	28	28	28	28	28	28	28	0	0	0	206

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) FWRSO												
Saldo ogółem	-15	-23	-28	-28	-28	-28	-28	-28	0	0	0	-206
budżet państwa	-15	-23	-28	-28	-28	-28	-28	-28	0	0	0	-206
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	<p>Źródłem finansowania będą środki budżetu państwa oraz środki Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, utworzonego na podstawie art. 88a ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, którego dysponentem jest Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Zgodnie z nowelizacją ww. ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r., przychodem Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego jest 4% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa.</p> <p>Zwiększenie środków na program z wydatków cz. 16 – KPRM, w 2023 r. o 15 mln. zł mieści się w limicie wydatków na 2023 rok wskazanym w art. 46 Ustawy z dnia 6 października 2022 r. o zmianie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa (Dz.U. 2022 poz. 2475). (231 mln zł na dotacje celowe i dotację podmiotową).</p> <p>Finansowanie Programu w latach 2024-2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FWRSO: 36 800,00 zł, • Budżet państwa; 191 000 000,00 zł. <p>Budżet FWRSO na realizację Programu Korpus Solidarności w latach 2024-2030 nie zostanie zwiększony i nie wpłynie na realizację przez NIW-CRSO innych programów zasilanych z tego źródła.</p>
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Planowany podział wydatków na rok 2023.</p> <p>Kategoria 1: Środki na realizację bieżących działań na rzecz uczestników Programu prowadzonych przez Beneficjentów, w tym Partnerów Programu. Kwota przewidziana w roku 2023: 14 731 040,00 zł. Zadania nowe: 11 520 000,00 zł. („Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO”). Cele operacyjne: 1. Wzrost skuteczności działania koordynatorów wolontariatu i organizatorów współpracujących z wolontariuszami oraz zwiększenie liczby podmiotów podejmujących długoterminową, systematyczną, współpracę z wolontariuszami. 2. Zwiększenie liczby organizatorów wolontariatu podejmujących systematyczną współpracę z wolontariuszami i wzmocnienie ich zdolności organizacyjnych w zakresie zarządzania wolontariatem. Zadania dotychczasowe: 3 211 040,00 zł.</p> <p>Kategoria 2: Środki na realizację bieżących działań na rzecz uczestników Programu prowadzonych przez NIW-CRSO. Kwota przewidziana w roku 2023: 4 332 670,00 zł. Zadania nowe: 3 480 000,00 zł. „Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO”, promocja wolontariatu i rozwój systemu SOW. Cele operacyjne : 1. Wzrost skuteczności działania koordynatorów wolontariatu i organizatorów współpracujących z wolontariuszami oraz zwiększenie liczby podmiotów podejmujących długoterminową, systematyczną, współpracę z wolontariuszami. 2. Wzrost liczby wolontariuszy angażujących się w sposób trwały w działania wolontariatu systematycznego. 3. Pozytywna zmiana postrzegania wolontariatu i wzrost świadomości otoczenia w zakresie zasad organizowania wolontariatu i włączania się obywateli w działania ochotnicze. Zadania dotychczasowe: 852 670,00 zł.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu		duże przedsiębiorstwa										

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozwój wolontariatu wpłynie pozytywnie na rodziny z trudnościami oraz obywateli doświadczających trudności i wymagających wsparcia wolontariackiego. W okresie 7 lat 700 osób zatrudnionych zostanie na podstawie stosunku pracy, wsparcie uzyska 700 gospodarstw domowych.							
	Organizacje pozarządowe	700 organizacji pozarządowych uzyska 700 pakietów wsparcia na rozwój wolontariatu .							
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	700 osób zdobędzie wiedzę i podniesie swoje kompetencje w zakresie organizacji i zarządzania wolontariatem.							
	Organizacje pozarządowe	700 organizacji wzmocni swoją pozycję w środowisku lokalnym, staną się atrakcyjnym miejscem do odbywania aktywności wolontariackiej, wzmocnią będą rozwój społeczeństwa obywatelskiego.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń									

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzenie zmian nie oznacza dodatkowych obciążeń administracyjnych dla beneficjentów, tylko partycypację w standardowych procedurach konkursowych NIW-CRSO. Uczestnicy Programu korzystają z Systemu Obsługi Wolontariatu od 2019 r.

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie
wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli
zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich
elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Nie dotyczy.

9. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzone zmiany pozwolą organizacjom pozarządowym na zatrudnianie osób na stanowisko koordynatora wolontariatu przez 3 lata trwania projektu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
<p>Zmiany nie zakłócają realizacji Programu. Ich wprowadzenie pozwoli: usprawnić realizację Programu (zmiana struktury budżetu), skorygować do realnych wartości wskaźnik liczby przepracowanych godzin wolontariatu (zmniejszenie pensum godzin wolontariatu), wyeliminować działanie pod nazwą „rok wolontariatu kompetencji”, którego realizacja była uwarunkowana dostępnością funduszy europejskich (brak funduszy).</p>		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Ewaluacja.</p> <p>Analiza prowadzonych działań dokonywana jest, co roku na podstawie sprawozdań przedkładanych przez partnerów programu, działań własnych prowadzonych przez NIW-CRSO, spotkań i rozmów z uczestnikami programu.</p> <p>W planie ewaluacji pierwszej, dwuletniej fazy współpracy z partnerami i realizacji programu (lata 2019 – 2020) przyjęto przeprowadzenie w roku 2020 ewaluacji programu składającej się z analizy działań partnerów i współpracy z NIW oraz oceny efektów oddziaływania programu na jego uczestników (wolontariuszy, koordynatorów, organizatorów i otoczenie wolontariatu). Jej wyniki potwierdzają zasadność proponowanych zmian, przede wszystkim zmniejszenia pensum godzin dla wolontariuszy. Kolejne etapy ewaluacji realizowane będą w przedziałach dwu-trzyletnich, tak aby na bieżąco móc dokonywać ewentualnych korekt w funkcjonowaniu programu.</p> <p>Mierniki zastosowane w programie wskazane są w programie w Rozdziale 6 „Spodziewane efekty Programu, rezultaty, mierniki”.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowujemy projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży koleją, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach, w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego, co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić, jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu, z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku, gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw](#). Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku, gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku, gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku, gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć, jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku, gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku, gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać, kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np., gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt. 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.